

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

13. januar 2021 *

»Personalesag – ansættelse – meddelelse om udvælgelsesprøve – almindelig udvælgelsesprøve
EUIPO/AD/01/17 – afgørelse om ikke at opføre sagsøgerens navn på reservelisten for
udvælgelsesprøven – udvælgelseskomitéens sammensætning – stabilitet – ansvar«

I sag T-548/18,

Lars Helbert, Alicante (Spanien), ved advokat H. Tettenborn,

sagsøger,

mod

Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) ved A. Lukošūtė og K. Tóth, som befuldmægtigede, bistået af advokat B. Wägenbaur,

sagsøgt,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 270 TEUF med påstand dels om annulation for det første af afgørelsen truffet af udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøve EUIPO/AD/01/17 – Administratorer (AD6) inden for intellektuel ejendomsret den 1. december 2017 om ikke at opføre sagsøgerens navn på den reserveliste, der blev oprettet med henblik på ansættelse af administratorer ved EUIPO, og for det andet af udvælgelseskomitéens afgørelse af 7. marts 2018 om afslag på sagsøgerens anmodning om fornyet behandling i dens endelige form, der forelå, efter at EUIPO den 8. juni 2018 havde truffet afgørelse om at afslå sagsøgerens klage, dels om erstatning for den skade, som sagsøgeren hævder at have lidt som følge heraf,

har

RETTEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Gervasoni, og dommerne P. Nihoul (refererende dommer) og J. Martín y Pérez de Nancrales,

justitssekretær: fuldmægtig P. Cullen,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 2. juli 2020,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Dom

I. Sagens baggrund

- 1 Den 12. januar 2017 offentliggjorde Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO) i *Den Europæiske Unions Tidende* meddelelse om den almindelige udvælgelsesprøve EPSO/AD/01/17 – Administratorer (AD6) inden for intellektuel ejendomsret (EUT 2017, C 9 A, s. 1, herefter »meddelelsen om udvælgelsesprøven«). Denne udvælgelsesprøve, der var organiseret af EPSO, havde til formål at oprette en reserveliste med henblik på ansættelse af administratorer ved Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO). Denne meddelelse var genstand for en berigtigelse, som blev offentliggjort i EU-Tidende C 315 A af 22. september 2017.
- 2 Under overskriften »Hvordan finder udvælgelsen sted?« fremgik det af meddelelsen om udvælgelsesprøven, at de ansøgere, der opfyldte adgangskravene, og som havde opnået et af de højeste antal point ved udvælgelsen efter kvalifikationer, ville blive indkaldt til »EPSO's assessmentcenter«, hvor deres verbale, numeriske og abstrakte ræsonnementsevne ville blive bedømt på grundlag af en række prøver af typen »multiple choice-prøver«, og hvor de derefter ville blive prøvet i otte generelle kompetencer gennem et interview, en indbakkeøvelse, en gruppeøvelse og en skriftlig prøve og endelig prøvet i deres særlige kompetencer inden for udvælgelsesprøvens område gennem et interview.
- 3 Det fremgik af meddelelsen om udvælgelsesprøven, at der for de generelle kompetencer ville blive givet fra 0 til 80 point, idet det krævede minimum for disse generelle kompetencer var 40 point, og at der for de særlige kompetencer ville blive givet fra 0 til 100 point, idet det krævede minimum for disse særlige kompetencer var 50 point.
- 4 Det fremgik af punkt 6.4 i bilag III til meddelelsen om udvælgelsesprøven, der indeholdt »generelle regler for almindelige udvælgelsesprøver«, at ansøgerne kunne anmode om fornyet behandling af alle udvælgelseskomitéens afgørelser, og af denne meddelelses punkt 6.5, at de kunne indgive en administrativ klage til ansættelsesmyndigheden, dvs. EUIPO's administrerende direktør.
- 5 Sagsøgeren, Lars Helbert, indgav en ansøgning til den pågældende udvælgelsesprøve. Den 12. juli 2017 underrettede EPSO ham om, at dette kontor havde besluttet at indkalde ham til assessmentcentret, hvor han deltog i prøverne den 11. og den 12. oktober 2017.
- 6 Ved skrivelse af 1. december 2017 meddelte EPSO sagsøgeren, at udvælgelseskomitéen havde besluttet ikke at opføre ham på reservelisten over de personer, der havde bestået udvælgelsesprøven (herefter »udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse«). Baggrunden for dette var, at sagsøgeren, der havde opnået 99,5 point for de prøver, der var aflagt på assessmentcentret, ikke var blandt de ansøgere, der havde opnået de højeste antal point. Det samlede antal point, der var opnået af den ansøger, der som den sidste var blevet opført på reservelisten efter afholdelsen af de nævnte prøver, var 102 ud af 180 point.
- 7 EPSO's skrivelse af 1. december 2017 var vedlagt et dokument med overskriften »kompetencepas«. Det fremgik af dette dokument, at sagsøgeren havde opnået i alt 44,5 ud af 80 point i forbindelse med de prøver, der havde til formål at bedømme hans generelle kompetencer, og 55 ud af 100 point i forbindelse med interviewet om særlige kompetencer, dvs. et samlet antal point på 99,5 ud af 180 point i samtlige de nævnte prøver.
- 8 Den 10. december 2017 indgav sagsøgeren en anmodning om fornyet behandling til udvælgelseskomitéen.
- 9 Reservelisten blev offentliggjort i EU-Tidende C 14 A af 16. januar 2018.

- 10 Den 26. februar 2018 indgav sagsøgeren til EUIPO en klage over udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse i henhold til artikel 90, stk. 2, i vedtægten for tjenestemænd i Den Europæiske Union (herefter »vedtægten«).
- 11 Ved skrivelse af 7. marts 2018 meddelte udvælgelseskomitéens formand sagsøgeren, at udvælgelseskomitéen havde foretaget en fornyet behandling af hans ansøgning på grundlag af anmodningen herom, og at den opretholdt sin oprindelige afgørelse (herefter »afgørelsen truffet efter fornyet behandling«).
- 12 Den 29. april 2018 indgav sagsøgeren til EUIPO på dette kontors opfordring et supplement til sin klage over udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse, som var blevet opretholdt ved afgørelsen truffet efter fornyet behandling.
- 13 Ved afgørelse af 8. juni 2018, som blev meddelt sagsøgeren samme dato, forkastede EUIPO denne klage (herefter »afgørelsen om afslag på klagen«).

II. Retsforhandlinger og parternes påstande

- 14 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 18. september 2018 har sagsøgeren anlagt denne sag.
- 15 Ved afgørelse truffet af Rettens præsident den 9. juli 2019 i henhold til artikel 27, stk. 1, i Rettens procesreglement blev sagen tildelt en ny refererende dommer i Første Afdeling.
- 16 Ved afgørelse truffet af Retten den 17. oktober 2019 i henhold til procesreglementets artikel 27, stk. 5, blev sagen omfordelt til Fjerde Afdeling.
- 17 Efter forslag fra den refererende dommer har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling og har som led i foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse, jf. procesreglementets artikel 89, opfordret parterne til at fremlægge visse dokumenter og stillet dem skriftlige spørgsmål, som den har opfordret dem til at besvare skriftligt eller i retsmødet. Parterne har efterkommet disse opfordringer inden for den fastsatte frist.
- 18 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret Rettens spørgsmål i retsmødet den 2. juli 2020.
- 19 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:
- Udvalgelseskomitéens oprindelige afgørelse og afgørelsen truffet efter fornyet behandling i dens endelige form, der forelå efter afgørelsen om afslag på klagen, annulleres.
 - EUIPO tilpligtes at betale sagsøgeren erstatning for den »ikke-økonomiske og immaterielle« skade, der er lidt som følge af udvalgelseskomitéens oprindelige afgørelse og afgørelsen truffet efter fornyet behandling.
 - EUIPO tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 20 EUIPO har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse i det hele.
 - Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

III. Retlige bemærkninger

A. Om annulationspåstanden

1. Om genstanden for annulationspåstanden

- 21 Med den første påstand har sagsøgeren anmodet om annullation af udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse og af afgørelsen truffet efter fornyet behandling i dens endelige form, der forelå efter afgørelsen om afslag på klagen. Det fremgår af stævningen, at udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse og afgørelsen truffet efter fornyet behandling tilsammen udgør »den anfægtede afgørelse«.
- 22 I denne henseende skal det bemærkes, at sagsøgeren den 10. december 2017 indgav en anmodning om fornyet behandling af udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse i overensstemmelse med punkt 6.4 i bilag III til meddelelsen om udvælgelsesprøven. Ved afgørelsen truffet efter fornyet behandling opretholdt udvælgelseskomitéen den oprindelige afgørelse.
- 23 Det følger imidlertid af fast retspraksis, at når en person, hvis ansøgning om adgang til en udvælgelsesprøve er blevet afslået, anmoder om fornyet behandling af denne afgørelse på grundlag af en konkret bindende administrativ bestemmelse, er det den afgørelse, som udvælgelseskomitéen har truffet efter den fornyede behandling, der udgør den bebyrdende afgørelse som omhandlet i vedtægtens artikel 90, stk. 2, eller i givet fald den nævnte vedtægts artikel 91, stk. 1 (dom af 16.5.2019, Nerantzaki mod Kommissionen, T-813/17, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:335, præmis 25; jf. ligeledes i denne retning kendelse af 3.3.2017, GX mod Kommissionen, T-556/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:139, præmis 21, og dom af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 29).
- 24 Afgørelsen truffet efter fornyet behandling træder dermed i stedet for udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelse (dom af 16.5.2019, Nerantzaki mod Kommissionen, T-813/17, ikke trykt i Sml., EU:T:2019:335, præmis 25; jf. ligeledes i denne retning kendelse af 3.3.2017, GX mod Kommissionen, T-556/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:139, præmis 22, og dom af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 29).
- 25 Det følger af det ovenstående, at annulationspåstanden skal fortolkes således, at den vedrører afgørelsen truffet efter fornyet behandling (herefter »den anfægtede afgørelse«).

2. Om realiteten

- 26 Sagsøgeren har til støtte for sin annulationspåstand i det væsentlige fremsat fire anbringender, der henholdsvis vedrører:
- manglende stabilitet i udvælgelseskomitéens sammensætning under udvælgelsesprøvens mundtlige prøver og den omstændighed, at de koordineringsforanstaltninger, der blev iværksat for at sikre en sammenhængende og objektiv bedømmelse samt lige muligheder for og ligebehandling af ansøgere, ikke var tilstrækkelige
 - tilsidesættelse af forpligtelsen til at foretage en sammenlignende og objektiv bedømmelse af ansøgerne, af ligebehandlingsprincippet og af princippet om lige muligheder
 - anlæggelsen af åbenbart urigtige skøn ved bedømmelsen af sagsøgeren
 - tilsidesættelse af bl.a. meddelelsen om udvælgelsesprøven.

- 27 Sagsøgeren har inden for rammerne af det første anbringende bl.a. kritiseret, at udvælgelseskomitéens sammensætning under de mundtlige prøver var præget af manglende stabilitet, for så vidt som ikke alle udvælgelseskomitéens medlemmer var til stede ved samtlige disse prøver, og for så vidt som en række »bedømmelsesudvalg«, der var sammensat af kun enkelte medlemmer, hver især foretog en vurdering af et begrænset antal ansøgere. Sagsøgeren er således af den opfattelse, at han under interviewet om særlige kompetencer blev udspurgt af et bedømmelsesudvalg, der kun havde foretaget en vurdering af 20% af ansøgerne. Sagsøgeren har anført, at en objektiv og ensartet bedømmelse af ansøgerne i det mindste ville have krævet, at en fast gruppe af bedømmere var til stede under hele udvælgelsesprøvens forløb. Han har endvidere henvist til den omstændighed, at de koordineringsforanstaltninger, der blev iværksat for at sikre en sammenhængende og objektiv bedømmelse samt lige muligheder for og ligebehandling af ansøgerne, ikke var tilstrækkelige.
- 28 Under disse omstændigheder er princippet om sammenhæng i udvælgelseskomitéen, princippet om lige muligheder, princippet om ligebehandling af ansøgerne og princippet om objektivitet i bedømmelserne samt punkt 2.4 og 3.1 i bilag III til meddelelsen om udvælgelsesprøven blevet tilsidesat.
- 29 EUIPO har anfægtet denne argumentation.
- 30 Det skal i denne henseende bemærkes, at Den Europæiske Unions agenturer og institutioner har en vid skønsebeføjelse med hensyn til at fastsætte reglerne for afholdelsen af udvælgelsesprøver, og at den prøvelse, som Unionens retsinstanser i denne sammenhæng foretager, skal begrænses til det omfang, der er nødvendigt for at sikre ligebehandling af ansøgerne og objektivitet i valget mellem disse (jf. i denne retning dom af 12.2.2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen*, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 63).
- 31 Den forpligtelse til at ansætte tjenestemænd, der opfylder de højeste krav til kvalifikationer, arbejdsindsats og integritet, indebærer, at ansættelsesmyndigheden og udvælgelseskomitéerne under udøvelsen af deres beføjelser skal sikre, at udvælgelsesprøverne afholdes i overensstemmelse med princippet om ligebehandling af ansøgerne, princippet om sammenhæng i pointtildelingen og princippet om objektivitet i bedømmelsen (jf. i denne retning dom af 12.2.2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen*, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 64).
- 32 For at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen har udvælgelseskomitéen pligt til at sikre en sammenhængende anvendelse af bedømmelseskriterierne i forhold til alle ansøgere ved bl.a. at sikre, at udvælgelseskomitéen har en stabil sammensætning (jf. i denne retning dom af 24.9.2002, *Girardot mod Kommissionen*, T-92/01, EU:T:2002:220, præmis 24-26, og af 12.2.2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen*, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 65).
- 33 Det fremgår af retspraksis, at dette krav i særdeleshed gælder i forbindelse med mundtlige prøver som dem, der er genstand for denne sag, idet disse prøver efter deres art er mindre standardiserede end de skriftlige prøver (jf. i denne retning dom af 10.11.2004, *Vonier mod Kommissionen*, T-165/03, EU:T:2004:331, præmis 39, af 29.9.2010, *Brune mod Kommissionen*, F-5/08, EU:F:2010:111, præmis 38-41, og af 12.2.2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen*, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 66).

a) Om reglerne for udvælgelsesprøven

- 34 I det foreliggende tilfælde fremgår det af punkt 2.4 i bilag III til meddelelsen om udvælgelsesprøven, at det organ, der har til opgave at afholde en udvælgelsesprøve, »konsekvent [følger] en ligestillingspolitik i sine udvælgelsesprocedurer for at sikre, at alle ansøgere behandles lige«.

- 35 Det fremgår af punkt 3.1 i bilag III til meddelelsen om udvælgelsesprøven, at »[d]er nedsættes en udvælgelseskomité, som har til opgave at sammenligne ansøgerne og udvælge de bedst egnede på grundlag af deres kompetencer, evner og kvalifikationer sammenholdt med de krav, der er fastsat i meddelelsen om udvælgelsesprøve«, at »[u]dvælgelseskomitéerne sammensættes af tjenestemænd, hvoraf halvdelen udpeges af administrationen (HR-kontoret) og halvdelen af personaleudvalgene«, og at »[n]avnene på medlemmerne af udvælgelseskomitéerne offentliggøres på EPSO's hjemmeside (www.eu-careers.eu)«.
- 36 I henhold til afgørelse ADM-16-60 af 23. november 2016 om udpegelse af medlemmerne af udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøven, som senest ændret ved afgørelse ADM-16-60-Rev4 af 19. september 2017 om udpegelse af medlemmerne af udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøven, nedsatte EUIPO en udvælgelseskomité, der bestod af en formand, en næstformand, otte ordinære medlemmer og tre suppleanter. Formanden, næstformanden, de otte ordinære medlemmer og to af de tre suppleanter var ansatte ved EUIPO, idet den tredje suppleant var ansat ved Europa-Kommissionen.
- 37 Prøverne ved assessmentcentret bestod bl.a. af to interview, nemlig et interview om særlige kompetencer og et interview, der havde til formål at bedømme ansøgernes generelle kompetencer (herefter »interviewet om generelle kompetencer«).
- 38 Det er mellem parterne ubestridt, at ikke alle udvælgelseskomitéens medlemmer var til stede under hvert enkelt interview. Det fremgår af de oplysninger, som EUIPO har fremlagt som svar på Rettens foranstaltninger med henblik på sagens tilrettelæggelse (herefter henholdsvis »EUIPO's svar af 28. februar 2020« og »EUIPO's svar af 9. april 2020«), at bedømmelsesudvalg, der bestod af to medlemmer af udvælgelseskomitéen, foretog en bedømmelse af hver enkelt ansøgers kompetencer under de nævnte interview. Dette var bl.a. tilfældet for det interview om særlige kompetencer, som sagsøgeren deltog i.
- 39 I alt 196 ansøgere deltog i de mundtlige prøver i assessmentcentret, der for hver enkelt ansøgers vedkommende omfattede dels et interview om særlige kompetencer, dels et interview om generelle kompetencer, dvs. i alt 392 interview. Disse prøver fandt sted over en periode på 20 dage fordelt over 7 uger. De blev fordelt ligeligt mellem to assessmentcentre.
- 40 I løbet af de 20 dage, der var afsat til afholdelsen af de mundtlige prøver, fordelte fire bedømmelsesudvalg, dvs. to for hvert assessmentcenter, hver dag interviewene mellem sig. I alt 80 bedømmelsesudvalg foretog således en bedømmelse af ansøgerne i løbet af de 20 arbejdsdage. Selv om en del af disse udvalg flere gange i løbet af denne periode havde den samme sammensætning, fremgår det af EUIPO's svar af 28. februar og af 9. april 2020, at i den nævnte periode foretog ikke mindre end 26 forskellige bedømmelsesudvalg en bedømmelse af kompetencerne hos de 196 ansøgere, der var blevet indkaldt til de nævnte prøver.
- 41 Det fremgår ligeledes af EUIPO's svar af 28. februar og af 9. april 2020, at der ikke var noget medlem eller nogen suppleant, der deltog i alle interview, idet den højeste tilstedeværelsesprocent var på 22% og den laveste på 17%. Endvidere foretog intet bedømmelsesudvalg en bedømmelse af mere end 33 ansøgere i forbindelse med samtlige mundtlige prøver (dvs. ud af alle 392 interview), hvilket udgør mindre end en tiendedel af ansøgerne. Intet bedømmelsesudvalg deltog således i mere end syv dages mundtlige prøver eller i mere end tre på hinanden følgende dage med prøver. Blandt de tre medlemmer, der deltog i det største antal interview med en tilstedeværelsesprocent på 22% for det første medlem og på 21,6% for de to andre medlemmer, udspurgte kun to af dem alle ansøgerne, idet de gjorde dette under 8 interview, hvilket kun udgør 2% af de mundtlige prøver. Det bedømmelsesudvalg, der foretog en bedømmelse af sagsøgeren i forbindelse med det interview om særlige kompetencer, som han deltog i, mødtes eksempelvis første gang denne dag og foretog i alt kun bedømmelse af 6 ansøgere i forbindelse med 6 interview, hvilket kun udgør 1,5% af de mundtlige prøver.

42 Som sagsøgeren har anført, og som EUIPO har medgivet, skal det således konstateres, at der blev foretaget meget betydelige ændringer af udvælgelseskomitéens sammensætning under de mundtlige prøver.

b) Om den manglende mulighed for at sikre, at samtlige medlemmer af udvælgelseskomitéen var til stede under alle prøverne

43 EUIPO har anført, at det var nødvendigt at foretage ændringer i udvælgelseskomitéens sammensætning som følge af, det ikke var muligt at sikre, at samtlige medlemmer af udvælgelseskomitéen var til stede ved hver enkelt prøve.

44 I denne henseende skal det bemærkes, at det af retspraksis fremgår, at der »i videst mulige omfang« skal sikres stabilitet i sammensætningen af udvælgelseskomitéen (jf. i denne retning dom af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 66).

45 Logistiske problemer kan f.eks. undtagelsesvis begrunde, at hvert enkelt medlem af udvælgelseskomitéen ikke er til stede i forbindelse med hver enkelt prøve (jf. i denne retning dom af 29.9.2010, Brune mod Kommissionen, F-5/08, EU:F:2010:111, præmis 41, og af 29.9.2010, Honnefelder mod Kommissionen, F-41/08, EU:F:2010:112, præmis 36).

46 Dette gælder navnlig, når afholdelsen af mundtlige prøver i en udvælgelsesprøve, der omfatter et stort antal ansøgere, giver anledning til betydelige vanskeligheder med hensyn til dels afholdelsen af flere prøver for ansøgere, der tilhører forskellige sproggrupper, dels nødvendigheden af, at udvælgelseskomitéens medlemmer eller i hvert fald visse af dem skal opfylde deres tjenstlige forpligtelser, når udvælgelsesprøverne finder sted over en forholdsvis lang periode (jf. i denne retning dom af 12.3.2008, Giannini mod Kommissionen, T-100/04, EU:T:2008:68, præmis 196).

47 Under sådanne omstændigheder kan nødvendigheden af at sikre den offentlige tjenestes kontinuitet begrunde en lempelse af det strenge princip om stabilitet i udvælgelseskomitéens sammensætning (jf. i denne retning dom af 13.2.1979, Martin mod Kommissionen, 24/78, EU:C:1979:37, præmis 10).

48 I det foreliggende tilfælde har EUIPO anført tre grunde til, at de særlige karakteristika for den afholdte ansættelsesprocedure og de hindringer, der var forbundet med afholdelsen af udvælgelsesprøven, gjorde det nødvendigt, at der blev foretaget en lempelse af anvendelsen af princippet om stabilitet i udvælgelseskomitéens sammensætning.

49 EUIPO har for det første anført, at det var nødvendigt at oprette forskellige bedømmelsesudvalg for at tage hensyn til dels de sprog, hvorpå interviewene skulle finde sted, dels afholdelsen af samtaler på samme tid i de to assessmentcentre for at undgå, at udvælgelsesprøven ville strække sig over en for lang periode.

50 Det fremgår i denne henseende af de oplysninger, som EUIPO har fremlagt, at 342 ud af de omhandlede 392 interview, dvs. næsten 9 ud af 10 interview, blev gennemført på engelsk. Kun 50 interview, dvs. knap 1 ud af 10, blev afholdt på et andet sprog, nemlig 20 på spansk, 18 på tysk, 8 på fransk og 4 på italiensk.

51 Bedømmelsesudvalgene foretog i løbet af de 20 dage, der var afsat til de mundtlige prøver, samlet set i mere end otte ud af ti tilfælde en bedømmelse på engelsk og i mindre end to ud af ti tilfælde på et af de fire andre sprog. For de sidstnævnte sprogs vedkommende kunne interviewene således begrænses til 3 dage i det første assessmentcenter (den 5., den 12. og den 19.10.2017) og til 4 dage i det andet assessmentcenter (den 5., den 12., den 19. og den 24.10.2017), mens interviewene på engelsk blev afholdt i det første center over 17 dage og i det andet over 16 dage.

- 52 Det fremgår endvidere af den oversigt, som EUIPO fremlagde i retsmødet, at de ti medlemmer af udvælgelseskomitéen, dvs. såvel ordinære medlemmer som suppleanter, var i stand til at gennemføre interview på engelsk. Deres sprogkundskaber var desuden tilstrækkeligt omfattende til, at de kunne deltage i interviewene på de fleste af de fire andre sprog. Det fremgår nemlig af denne oversigt, at disse ti medlemmer af udvælgelseskomitéen også kunne deltage i interviewene på spansk, syv af dem kunne deltage i interviewene på fransk, seks kunne deltage i interviewene på tysk, og fire kunne deltage i interviewene på italiensk.
- 53 Det følger af det ovenstående, at den sproglige mangfoldighed ikke i sig selv kan begrunde den ændring i udvælgelseskomitéens sammensætning, der er konstateret i præmis 40 og 41 ovenfor. Navnlig kan de betydelige sprogkundskaber, som udvælgelseskomitéens medlemmer rådede over, og den omstændighed, at en meget stor andel af interviewene blev gennemført på engelsk, ikke begrunde, at kun to medlemmer af udvælgelseskomitéen foretog en bedømmelse af hver enkelt ansøger under interviewene, og heller ikke, at hvert enkelt medlem af udvælgelseskomitéen udspurgte et så lille antal ansøgere.
- 54 Hvad angår den omstændighed, at prøverne blev fordelt mellem to assessmentcentre for at afkorte udvælgelsesprøvens varighed, kan denne heller ikke i sig selv begrunde oprettelsen af et så stort antal forskellige bedømmelsesudvalg, nemlig i det foreliggende tilfælde 26.
- 55 For det andet har EUIPO anført, at det var nødvendigt at oprette forskellige bedømmelsesudvalg for at undgå, at der ville opstå en lang række interessekonflikter.
- 56 Efter en opfordring til at forklare dette argument anførte EUIPO i retsmødet uden at tilvejebringe andre oplysninger, at de interessekonflikter, der i det foreliggende tilfælde var opstået, kunne opdeles i to kategorier, nemlig dels eksistensen af venskabsforhold, dels tilstedeværelsen af et hierarkisk forhold mellem visse ansøgere og udvælgelseskomitéens medlemmer.
- 57 Efter en ny opfordring til at forklare dette argumentet medgav EUIPO i retsmødet, at kontoret ikke var i stand til at præcisere de interessekonflikter, der faktisk var opstået, og heller ikke at fremlægge konkrete eksempler på sådanne konflikter.
- 58 Under disse omstændigheder er det ikke muligt at fastslå, i hvilket omfang risikoen for interessekonflikter gjorde det påkrævet, at udvælgelseskomitéen skulle fungere på en måde som den, der er beskrevet i præmis 40 og 41 ovenfor.
- 59 For det tredje har EUIPO henvist til, at visse medlemmer af udvælgelseskomitéen ikke var tilgængelige i et tilstrækkeligt omfang til at kunne afholde et interview med hver enkelt ansøger eller i hvert fald et stort antal ansøgere.
- 60 Det skal i denne henseende bemærkes, at afholdelsen af en udvælgelsesprøve indgår blandt de foranstaltninger, som Unionens agenturer og institutioner skal gennemføre med henblik på at forvalte de menneskelige ressourcer, som de har til deres rådighed.
- 61 I denne forbindelse skal Unionens agenturer og institutioner kunne friholde det personale, der deltager i ansættelsesproceduren, i en periode, der er tilstrækkelig til, at de pågældende kan udføre denne opgave, idet der ellers opstår risiko for, at det ikke er muligt, således som det ikke desto mindre kræves, at ansætte tjenestemænd eller ansatte, der opfylder de højeste krav til kvalifikationer, arbejdsindsats og integritet (jf. præmis 31 ovenfor).
- 62 En suppleant kan endvidere træde i stedet for et ordinært medlem af en udvælgelseskomité, der er blevet forhindret i at deltage, i forhold til de prøver, som er aflagt af visse ansøgere, for at gøre det muligt for udvælgelseskomitéen at udføre sit arbejde inden for en rimelig frist (jf. i denne retning dom

af 13.9.2005, Pantoulis mod Kommissionen, T-290/03, EU:T:2005:316, præmis 78, og af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 67 og den deri nævnte retspraksis).

- 63 Det følger af det ovenstående, at de omstændigheder, som EUIPO har redegjort for, ikke kan begrunde, at udvælgelseskomitéen blev opdelt i 26 forskellige bedømmelsesudvalg med henblik på at udspørge de 196 ansøgere til de mundtlige prøver.

c) Om den koordinering, der blev iværksat for at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen

- 64 EUIPO har efter at være blevet foreholdt sagsøgerens kritik på dette punkt anført, at ændringen af udvælgelseskomitéens sammensætning var acceptabel i betragtning af de foranstaltninger, der blev truffet for at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen.
- 65 I denne henseende skal det bemærkes, at det af retspraksis fremgår, at stabilitet i udvælgelseskomitéens sammensætning ikke er et mål i sig selv, men et middel til at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen (jf. i denne retning dom af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 70).
- 66 Det kan ikke udelukkes, at ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen kan opnås ved hjælp af midler såsom at foretage den nødvendige koordinering for at sikre overholdelsen af disse tre principper (jf. i denne retning dom af 12.2.2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen, F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 67).
- 67 Sagsøgeren er af den opfattelse, at dette ikke er tilfældet i den foreliggende sag, mens EUIPO med henvisning til dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14), er af den modsatte opfattelse.
- 68 Det bemærkes, at der i den sag, der gav anledning til dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14), var blevet indført flere foranstaltninger, som i forbindelse med de mundtlige prøver, der skulle afholdes på assessmentcentret, havde til formål at afhjælpe den kognitive forudindtagethed, der generelt kan konstateres hos bedømmere, og således sikre ligebehandling, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen (den nævnte doms præmis 25).
- 69 For det første var det i den sag, der gav anledning til dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14), blevet bestemt, at udvælgelseskomitéen skulle mødes:
- med henblik på at beslutte den måde, hvorpå prøverne skulle afholdes
 - hver anden eller tredje dag, nemlig hver gang de point, som ansøgerne opnåede, blev stillet til rådighed for hele udvælgelseskomitéen, således at den kunne foretage en bedømmelse af kompetencerne hos de ansøgere, der havde aflagt prøver i dette tidsrum
 - på det tidspunkt, hvor udvælgelseskomitéen skulle kontrollere, at der var sammenhæng mellem de bedømmelser af ansøgerne, der var foretaget under hele udvælgelsesprøvens forløb, idet de endelige afgørelser skulle træffes i fællesskab af hele udvælgelseskomitéen på grundlag af de resultater, der var opnået i samtlige prøver (den nævnte doms præmis 26 og 71).

- 70 For det andet var det i den sag, der gav anledning til dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14), blevet bestemt, at der skulle tages hensyn til de foranstaltninger, der var blevet iværksat med henblik på at afhjælpe forskellene i den kognitive forudindtagethed, der generelt kan konstateres hos bedømmere, og således sikre en ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen, herunder:
- anvendelsen af prøver, der var struktureret på forhånd, og som fulgte en fast metode, der anvendte foruddefinerede adfærdsindikatorer
 - deltagelse af udvælgelseskomitéens formand i starten af hver enkelt prøve for at sikre, at metoden blev anvendt korrekt
 - gennemførelsen af undersøgelser og analyser for at sikre sammenhæng i pointtildelingen (den nævnte doms præmis 26 og 72).
- 71 Det skal undersøges, om der i den foreliggende sag blev iværksat sådanne koordineringsforanstaltninger, således som EUIPO har gjort gældende.

1) Drøftelserne i udvælgelseskomitéen

- 72 EUIPO har gjort gældende, at såvel den regelmæssige udveksling af synspunkter mellem udvælgelseskomitéens medlemmer som de ugentlige møder, der blev afholdt med deltagelse af hele udvælgelseskomitéen, gjorde det muligt for udvælgelseskomitéen at drøfte de præstationer, der var blevet ydet af alle de ansøgere, hvis kompetencer allerede var blevet bedømt, og at foretage en sammenlignende undersøgelse af de nævnte ansøgere.
- 73 Sagsøgeren er imidlertid af den opfattelse, at de pågældende drøftelser og møder ikke gjorde det muligt at udveksle synspunkter vedrørende ansøgernes fortjenester, idet der ikke fandtes en fast gruppe af bedømmere, der havde foretaget en bedømmelse af en tilstrækkelig stor andel af ansøgere.
- 74 I denne henseende følger det af dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 26 og 71), at de drøftelser mellem udvælgelseskomitéens medlemmer, der finder sted før, under og efter prøverne, er af særlig betydning for at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen.
- 75 For det første har EUIPO fremlagt tilstedeværelseslisterne for de 19 møder, der blev afholdt før prøverne i assessmentcentret i perioden fra den 9. december 2016 til den 21. juni 2017.
- 76 Det kan konstateres, at ikke alle udvælgelseskomitéens medlemmer deltog i hvert enkelt af de 19 omhandlede møder. I øvrigt er der ikke blevet fremlagt noget referat af de nævnte møder, hvorfor det er umuligt at vide, hvad der blev drøftet på møderne. Retten er navnlig ikke i stand til at efterprøve, om det var under disse møder, at den måde, hvorpå prøverne skulle afholdes, blev besluttet, således som det var tilfældet i den sag, der gav anledning til dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14) (jf. præmis 69 ovenfor). Det bemærkes endvidere, at eftersom de samme møder fandt sted, før prøverne blev indledt i assessmentcentret, gav disse møder ikke udvælgelseskomitéen mulighed for at undersøge ansøgernes præstationer og fortjenester og heller ikke at foretage en sammenlignende bedømmelse af dem.
- 77 For det andet har EUIPO henvist til syv ugentlige møder, der fandt sted i den fase af udvælgelsesprøven, som blev afholdt i assessmentcentret. Udvalgte komitéen mødtes i slutningen af hver af de syv uger, som de mundtlige prøver varede, nemlig den 15., den 22. og den 29. september 2017 og derefter den 6., den 13., den 20. og den 26. oktober 2017.

- 78 De oplysninger, som EUIPO har fremlagt, gør det imidlertid navnlig ikke muligt at efterprøve, hvilke medlemmer af udvælgelseskomitéen der var til stede under de omhandlede syv ugentlige møder, og hvad disse møder præcist omhandlede, herunder navnlig i hvilket omfang disse møder gav anledning til drøftelser af ansøgernes præstationer og den sammenlignende bedømmelse af dem.
- 79 Det bemærkes først, at selv om EUIPO i sit svar af 28. februar 2020 anførte, at udvælgelseskomitéen under de omhandlede syv ugentlige møder »som oftest« mødtes »i sin fulde sammensætning, herunder med deltagelse af formanden og næstformanden«, og at »det kun lejlighedsvis [var], når et ordinært medlem ikke havde mulighed for at deltage, at den pågældende blev erstattet af sin suppleant, som deltog i udvælgelseskomitéens møder i den pågældende uge«, anførte kontoret i sit svar af 9. april 2020, at det udelukkende var de medlemmer af udvælgelseskomitéen, der i den pågældende uge havde gennemført interview, som deltog i de ugentlige møder, herunder formanden og næstformanden.
- 80 I modsætning til, hvad EUIPO har gjort med hensyn til de møder i udvælgelseskomitéen, der blev afholdt før og efter de mundtlige prøver, har kontoret desuden ikke fremlagt nogen tilstedeværelseslister vedrørende de omhandlede syv ugentlige møder og heller ikke noget andet dokument, der gør det muligt at efterprøve kontorets oplysninger. EUIPO har efter udtrykkeligt at være adspurgt herom to gange som led i foranstaltningerne med henblik på sagens tilrettelæggelse svaret, at sådanne tilstedeværelseslister ikke blev udfærdiget vedrørende disse sidstnævnte møder. I det af EUIPO fremlagte referat af udvælgelseskomitéens møde den 9. november 2017 er der imidlertid henvist til et referat af udvælgelseskomitéens møde den 20. oktober 2017, dvs. det møde, der blev afholdt efter den sjette uge med de nævnte prøver i assessmentcentret. EUIPO medgav i retsmødet, at der på dette punkt foreligger en uoverensstemmelse, uden dog at kunne bekræfte, om det referat, der angiveligt blev udfærdiget efter dette sidstnævnte møde, findes eller ikke findes.
- 81 For det tredje har EUIPO fremlagt referater af syv møder, der blev afholdt efter gennemførelsen af prøverne i assessmentcentret, den 7., den 8., den 9., den 17., den 21. og den 22. november 2017 samt den 1. februar 2018:
- EPSO gav på mødet den 7. november 2017 en gennemgang af statistiske oplysninger vedrørende evalueringen af de skriftlige prøver, hvorefter udvælgelseskomitéen på forslag fra EPSO foretog en justering af pointene ved at fjerne afvigelserne mellem de point, som de forskellige medlemmer af udvælgelseskomitéen havde givet.
 - Udvalgseskomitéen behandlede på mødet den 8. november 2017 de klager, der var blevet indgivet til den, anmodede om en forklaring med hensyn til de særligt lave pointtal og fik forelagt en redegørelse for den kvalitetskontrol, som EPSO havde foretaget.
 - Udvalgseskomitéen foretog på mødet den 9. november 2017 en fornyet behandling af visse ansøgers pointtal, godkendte et udkast til reserveliste og kontrollerede de dokumenter, som de beståede ansøgere havde fremsendt som dokumentation for deres erfaringer på området for intellektuel ejendomsret.
 - Udvalgseskomitéen behandlede på møderne den 17. og den 21. november 2017 de dokumenter, som ansøgerne havde fremsendt som dokumentation for deres erfaringer inden for området for intellektuel ejendomsret.
 - Udvalgseskomitéen fortsatte på mødet den 22. november 2017 denne behandling og planlagde processens videre forløb ved at godkende udfærdigelsen af udvalgseskomitéens begrundede rapport, udfærdigelsen af en skrivelse til EPSO's direktør og fremsendelsen af disse dokumenter til EUIPO's administrerende direktør.

- Udvælgelseskomitéen behandlede på mødet den 1. februar 2018 de 35 anmodninger om fornyet behandling, som den havde modtaget, og besluttede i alle disse tilfælde at opretholde sine oprindelige afgørelser.
- 82 Det følger af det ovenstående, at den sammenlignende undersøgelse, som udvælgelseskomitéen foretog, ikke vedrørte de point, som samtlige ansøgere var blevet tildelt, men forskellene mellem pointene, de point, der lå til grund for en klage, og de point, der ifølge de skemaer, som udvælgelseskomitéens medlemmer modtog, var usædvanligt lave.
- 83 En sådan undersøgelse sikrer uden tvivl, at der sker en numerisk tilpasning af de point, som bedømmerne har tildelt, men gør det ikke muligt at fastslå, at medlemmerne, således som det kræves i dom af 12. februar 2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen* (F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 71), hvortil EUIPO har henvist, foretog en effektiv sammenligning af ansøgerne med henblik på at sikre ligebehandling af dem, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen.
- 84 EUIPO har endvidere ikke ført bevis for, at udvælgelseskomitéen mødtes i sin fulde sammensætning for at træffe de endelige afgørelser på grundlag af de resultater, der var opnået i samtlige prøver, således som det var tilfældet i dom af 12. februar 2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen* (F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 26).
- 85 Det fremgår nemlig af de oplysninger, som EUIPO har fremlagt, at et vist antal endelige afgørelser blev truffet dels på mødet den 9. november 2017 i forbindelse med, at resultaterne for visse ansøgere blev gennemgået, dels på udvælgelseskomitéens sidste møde den 1. februar 2018, hvor udvælgelseskomitéen behandlede de anmodninger om fornyet behandling, der vedrørte udvælgelseskomitéens oprindelige afgørelser vedrørende 35 ansøgere, og besluttede at meddele afslag herpå. Selv om samtlige udvælgelseskomitéens ordinære medlemmer og suppleanter var til stede under disse to møder, skal det bemærkes, at næstformanden ikke deltog i det sidstnævnte møde.
- 86 Det skal derfor fastslås, at EUIPO ikke har fremlagt tilstrækkelige oplysninger til at godtgøre, at de regelmæssige drøftelser mellem udvælgelseskomitéens medlemmer gjorde det muligt at sikre sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen af ansøgerne og dermed ligebehandling af ansøgerne.

2) Metoden og bedømmelseskriterierne

- 87 EUIPO har anført, at kontoret gjorde brug af en metode og af bedømmelseskriterier, der var fastsat på forhånd.
- 88 Som svar på et spørgsmål fra Retten på dette punkt har EUIPO i bilag F.8 til sit svar af 28. februar 2020 fremlagt et dokument uden overskrift på 13 sider, men kunne i retsmødet ikke forklare, hvorledes dette dokument indeholder de nødvendige bedømmelseskriterier.
- 89 Den første side i det omhandlede dokument, der viser to skemaer og fem tekstbokse, som hver især er affattet på et af udvælgelsesprøvens fem sprog, indeholder følgende:
- den liste over de kompetencer, der blev bedømt under interviewet om særlige kompetencer, og som bl.a. er nævnt i bilag I og II til meddelelsen om udvælgelsesprøven vedrørende henholdsvis de arbejdsopgaver, som administratorer udfører, og udvælgelseskriterierne, og i sagsøgerens kompetencepas
 - pointskalaen for disse kompetencer og vægtningen af hver enkelt af disse kompetencer i det samlede antal point, som ansøgerne opnåede i forbindelse med interviewet om særlige kompetencer

- de bedømmelsesniveauer for ansøgernes præstationer under dette interview (»utilstrækkelig«, »tilfredsstillende«, »god«, »kompetent«, »meget kompetent«, »fremragende« og »enestående«), der er fastsat ud fra denne pointskala.

- 90 Det omhandlede dokument s. 2 til 13 indeholder skemaer, der svarer til det ene af de to skemaer, der fremgår af den første side i det nævnte dokument. De nævnte skemaer synes at være blevet anvendt til at bedømme ansøgerne i forbindelse med deres interview om særlige kompetencer. EUIPO har ikke oplyst, på hvilket grundlag udvælgelsen af disse skemaer blev foretaget, og navnlig om disse skemaer omhandlede de ansøgere, der var opført på reservelisten. Ingen af de omhandlede skemaer synes at omhandle sagsøgeren, idet ingen af de samlede antal point, der fremgår heraf, svarer til det antal point, som han opnåede i forbindelse med sit interview om særlige kompetencer.
- 91 Det følger af det ovenstående, at de oplysninger, der fremgår af bilag F.8 til EUIPO's svar af 28. februar 2020, ikke kan anses for tilstrækkelige til at udgøre de på forhånd fastsatte bedømmelseskriterier, der kræves i henhold til dom af 12. februar 2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen* (F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 26 og 73). I den nævnte sag var udvælgelseskomitéen ud over de kompetencer, der skulle bedømmes, pointskalaen og de bedømmelsesniveauer, der var fastsat på grundlag heraf, nemlig ligeledes forpligtet til før prøverne at fastlægge de objektive og kvalitative kriterier, der ville gøre det muligt at anvende den nævnte skala. Disse kriterier skulle bl.a. omfatte de elementer, som ansøgerne i forbindelse med deres prøve kunne forvente at blive prøvet i, og som udvælgelseskomitéens medlemmer skulle lægge vægt på ved tildelingen af point til ansøgerne, idet denne pointtildeling derefter skulle justeres på grundlag af en sammenlignende bedømmelse under hensyntagen til de øvrige ansøgers præstationer. I den foreliggende sag er der imidlertid intet i det nævnte bilag eller i nogen anden del af sagsakterne, der gør det muligt at identificere sådanne kriterier eller a fortiori at kontrollere, at disse kriterier blev fastsat, før prøverne blev indledt.

3) Formandskabet for udvælgelseskomitéen

- 92 EUIPO har anført, at udvælgelseskomitéens formand og næstformand spillede en vigtig rolle i koordineringen.
- 93 For det første blev koordineringen sikret ved, at udvælgelseskomitéens formand eller næstformand var til stede i nogle få minutter i begyndelsen af hver enkelt prøve, og ved den daglige udveksling af synspunkter, der fandt sted mellem ham og hende under hele udvælgelsesprøvens forløb.
- 94 Sagsøgeren er imidlertid af den opfattelse, at den omstændighed, at udvælgelseskomitéens formand eller næstformand var til stede under prøverne, ikke var tilstrækkelig til at sikre den koordinerende rolle, der påhvilede dem. Formanden havde kun indirekte mulighed for at vurdere ansøgernes fortjenester og kunne ikke sikre sammenhæng i bedømmelsen og i sammenligningen af ansøgerne, idet han var fuldstændig afhængig af andres opfattelse, og idet hans tilstedeværelse under det interview om særlige kompetencer, hvori sagsøgeren deltog, var for kort og kun varede fra fem til syv minutter. Udvalgskomitéens formand og næstformand foretog desuden ikke en vurdering af ansøgernes kompetencer, men lyttede blot til de medlemmer af udvælgelseskomitéen, der havde gennemført interview med ansøgerne. De deltog endvidere ikke samtidig, men på skift, i interviewene, hvilket indebærer, at det ikke på nogen måde var muligt at sikre, at de anvendte de samme kriterier ved bedømmelsen af den fremgangsmåde, som udvælgelseskomitéens medlemmer gjorde brug af.
- 95 Det skal i denne henseende bemærkes, at udvælgelseskomitéens formand i den sag, der gav anledning til dom af 12. februar 2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen* (F-127/11, EU:F:2014:14), hvortil EUIPO har henvist, deltog i starten af hver enkelt prøve med henblik på at sikre en korrekt anvendelse af metoden (den nævnte doms præmis 26 og 72).

- 96 I det foreliggende tilfælde har EUIPO anført, at udvælgelseskomitéens formand og næstformand i gennemsnit deltog i de første 10 eller 15 minutter af hver enkelt interview. EUIPO har i øvrigt forklaret, at eftersom prøverne var fordelt på to assessmentcentre, havde disse to personer fordelt interviewene på de nævnte centre mellem sig.
- 97 Det følger af disse omstændigheder, at udvælgelseskomitéens formand og næstformand ikke på noget tidspunkt deltog sammen i starten af hvert enkelt interview. Den fremgangsmåde, der blev anvendt i forbindelse med udvælgelsesprøven, adskiller sig på dette punkt fra den metode, der blev undersøgt i dom af 12. februar 2014, De Mendoza Asensi mod Kommissionen (F-127/11, EU:F:2014:14), hvor kontinuiteten i interviewene var sikret ved, at den samme person, som i det konkrete tilfælde var udvælgelseskomitéens formand, var til stede i starten af hvert enkelt interview.
- 98 EUIPO har anført, at det var muligt at sikre kontinuiteten i interviewene ved den daglige udveksling af synspunkter, der fandt sted under hele udvælgelsesprøvens forløb mellem udvælgelseskomitéens formand og næstformand, idet disse udvekslinger gjorde det muligt for dem at tilpasse de fremgangsmåder, som de forskellige bedømmelsesudvalg havde gjort brug af.
- 99 Med henblik på at godtgøre, at disse udvekslinger faktisk fandt sted, henviste EUIPO i retsmødet til den anden side i bilag F.9 til sit svar af 28. februar 2020. Dette dokument, der har overskriften »IP COMP AD/01/2017 MARKING ANALYSIS FOR DATE«, og som er påført den håndskrevne dato »26/9/17« udgør et bedømmelsesark, der vedrører fem ansøgers præstationer ved fire prøver, dvs. tre prøver vedrørende de generelle kompetencer og interviewet om særlige kompetencer. På dette ark er anført en række håndskrevne tal, der tilsyneladende udgør de point, som disse ansøgere fik tildelt i forbindelse med disse prøver. Desuden optræder de håndskrevne angivelser »checked« og »ok« midt på siden. Nogle af disse tal er desuden fremhævet med gult. Hvad endelig angår tre af de omhandlede fem ansøgere indeholder den anden kolonne i skemaet med overskriften »Bemærkninger« bogstavet »F« skrevet i hånden med en gul overstregningsspen.
- 100 Som EUIPO anerkendte i retsmødet, omhandler den anden side i bilag F.9 til EUIPO's svar af 28. februar 2020 imidlertid bedømmelsen af ansøgernes kompetencer og ikke af udvælgelseskomitéens medlemmer. Dette dokument gør det derfor ikke muligt at fastslå, at udvælgelseskomitéens formand og næstformand udvekslede synspunkter vedrørende koordineringen af de arbejdsmetoder, som bedømmelsesudvalgene anvendte, og endnu mindre at disse udvekslinger som hævdet fandt sted dagligt.
- 101 Der er i øvrigt intet, der gør det muligt at fastslå, hvilken virkning de omhandlede udvekslinger måtte have haft. EUIPO har navnlig ikke på nogen måde redegjort for, hvorledes konklusionerne fra disse udvekslinger blev videreformidlet til de forskellige bedømmelsesudvalg, og hvorledes de nævnte udvalg implementerede disse konklusioner.
- 102 For det andet har EUIPO anført, at udvælgelseskomitéens næstformand ved afgørelse ADM-16-60 af 23. november 2016, hvorved udvælgelseskomitéen blev udpeget, og de fire efterfølgende afgørelser, hvorved denne afgørelse blev ændret, udtrykkeligt var blevet pålagt at sikre en ensretning af de kriterier og arbejdsmetoder, der skulle anvendes inden for rammerne af udvælgelsesprøven.
- 103 Det skal imidlertid konstateres, at udvælgelseskomitéens næstformand var fraværende ved flere af de møder, der blev afholdt før eller efter prøverne ved assessmentcentret, selv om disse møder ifølge EUIPO udgjorde et centralt led i proceduren, som havde til formål at sikre ligebehandling af ansøgerne, sammenhæng i pointtildelingen og objektivitet i bedømmelsen.
- 104 Som det fremgår af de tilstedeværelseslister, der er fremlagt i bilag F.4 til EUIPO's svar af 28. februar 2020, deltog udvælgelseskomitéens næstformand således kun i 12 ud af de 19 møder, der blev afholdt før prøverne i assessmentcentret, og var således fraværende ved syv af disse møder, dvs. mere end en tredjedel heraf. Selv om EUIPO ikke har fremlagt nogen oplysninger om genstanden for disse møder,

er det ikke desto mindre sandsynligt, at de var afgørende for at sikre en ensretning af arbejdsmetoderne under de prøver, der ville følge, og for at forberede udvælgelseskomitéens medlemmer herpå, hvilket henhørte under næstformandens primære opgave.

- 105 Hvad angår de syv møder, der blev afholdt efter prøverne i assessmentcentret, deltog udvælgelseskomitéens næstformand ifølge referaterne fra disse møder i fem af disse møder. Næstformanden var til gengæld fraværende ved mødet den 21. november 2017, i hvilken forbindelse der bl.a. blev foretaget en drøftelse af de dokumenter, som flere ansøgere havde fremlagt med henblik på at godtgøre deres erhvervs erfaring inden for intellektuel ejendomsret. Næstformanden deltog endvidere ikke i udvælgelseskomitéens sidste møde den 1. februar 2018, i hvilken forbindelse udvælgelseskomitéen besluttede at afslå de 35 anmodninger om fornyet behandling, der var indgivet efter offentliggørelsen af udvælgelsesprøvens resultater. Disse emner krævede imidlertid særlig opmærksomhed for at sikre, at udvælgelseskomitéens afgørelser var resultatet af anvendelsen af en ensartet metode og ensartede kriterier.
- 106 Eftersom EUIPO ikke på nogen måde har fremlagt oplysninger om, hvem der deltog i de ugentlige møder, hvortil der er henvist (jf. præmis 78 og 80 ovenfor), er Retten endelig ikke i stand til at efterprøve, om udvælgelseskomitéens formand eller næstformand deltog i alle eller en del af disse møder.

4) Gennemførelsen af undersøgelser og analyser

- 107 EUIPO har i bilag F.9 til sit svar af 28. februar 2020 fremlagt et dokument på to sider, der vedrører de undersøgelser og analyser, som blev foretaget med henblik på at kontrollere sammenhængen i pointtildelingen.
- 108 EUIPO forklarede i retsmødet, at den første side i det omhandlede dokument med overskriften »Assessor check list (for JSI, CBI, OP)« indeholder en liste over forhold vedrørende adfærden hos de af udvælgelseskomitéens medlemmer, der deltog i de interview, som udvælgelseskomitéens formand og næstformand kontrollerede i forbindelse med, at de var til stede i starten af disse interview, idet denne kontrol havde til formål at begrænse den ovenfor nævnte kognitive forudindtagethed (jf. præmis 68 og 70 ovenfor).
- 109 Hvad angår den anden side i det omhandlede dokument vedrører denne bedømmelsen af ansøgernes kompetencer, således som det er anført i præmis 100 ovenfor, og ikke bedømmelsen af udvælgelseskomitéens medlemmer. Denne side kan derfor ikke anses for en undersøgelse eller en analyse, der gør det muligt at kontrollere, at der var sammenhæng mellem de point, som de nævnte medlemmer gav.
- 110 Det er derfor kun den første side i det omhandlede dokument, der er relevant med henblik på at godtgøre, at udvælgelseskomitéens formand og næstformand gennemførte undersøgelser og analyser. Der er imidlertid tale om et blankt dokument, som ikke i sig selv gør det muligt at kontrollere, hvor mange undersøgelser og analyser, der blev foretaget, og heller ikke, om sådanne undersøgelser og analyser blev gennemført vedrørende hvert enkelt medlem af udvælgelseskomitéen i forbindelse med hvert enkelt interview.
- 111 Det følger af det ovenstående, at EUIPO ikke har godtgjort, at der som omhandlet i dom af 12. februar 2014, *De Mendoza Asensi mod Kommissionen* (F-127/11, EU:F:2014:14, præmis 67 og 71-73), blev iværksat tilstrækkelige koordineringsforanstaltninger, der kunne sikre, at udvælgelsesproceduren var baseret på ligebehandling og en sammenhængende og objektiv bedømmelse af ansøgerne.
- 112 Det klagepunkt, der i det væsentlige vedrører tilsidesættelse af reglen om stabilitet i udvælgelseskomitéens sammensætning, skal derfor tages til følge.

113 Det skal i denne henseende bemærkes, at henset til vigtigheden af princippet om ligebehandling af ansøgerne, princippet om sammenhæng i pointtildelingen og princippet om objektivitet i bedømmelsen, udgør udvælgelseskomitéens manglende overholdelse af kravet om at sikre stabilitet i denne komités sammensætning en tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, der medfører annullation af den anfægtede afgørelse (jf. i denne retning dom af 10.11.2004, Vonier mod Kommissionen, T-165/03, EU:T:2004:331, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis), uden at det er nødvendigt at undersøge de øvrige klagepunkter, som sagsøgeren har fremført til støtte for det første anbringende og de øvrige anbringender.

B. Om påstanden om erstatning for skade

114 Sagsøgeren er af den opfattelse, at han har lidt en »ikke-økonomisk og immateriel« skade som følge af udvælgelseskomitéens og EUIPO's ulovlige adfærd. Denne skade består i den omstændighed, at den anfægtede afgørelse i hvert fald siden den 1. december 2017 har bragt ham i en situation med permanent usikkerhed, hvilket siden da har været en konstant kilde til bekymring og har påvirket hans fremtidige karriere ved EUIPO. Den nævnte afgørelse har desuden rejst tvivl om hans evner og kompetencer, er i strid med hans rimelige forventninger og har udsat ham for en særdeles belastende situation.

115 EUIPO har anfægtet denne påstand.

116 Det fremgår af fast retspraksis, at tre betingelser skal være opfyldt, for at Unionen kan ifalde ansvar, nemlig at den adfærd, som institutionerne, organerne, kontorerne eller agenturerne hævdes at have udvist, er ulovlig, at det påberåbte tab har en reel og sikker karakter, og at der foreligger en årsagsforbindelse mellem den foreholdte ulovlighed og dette tab (dom af 21.2.2008, Kommissionen mod Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, præmis 52 og 54, af 12.3.2008, Giannini mod Kommissionen, T-100/04, EU:T:2008:68, præmis 327, og af 29.11.2018, Di Bernardo mod Kommissionen, T-811/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:859, præmis 60).

117 Disse tre betingelser er kumulative, hvilket indebærer, at fraværet af én af dem er tilstrækkeligt til, at erstatningspåstandene skal forkastes (jf. i denne retning dom af 9.9.1999, Lucaccioni mod Kommissionen, C-257/98 P, EU:C:1999:402, præmis 14, af 10.11.2004, Vonier mod Kommissionen, T-165/03, EU:T:2004:331, præmis 78, og af 29.11.2018, Di Bernardo mod Kommissionen, T-811/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:859, præmis 60).

118 I det foreliggende tilfælde har sagsøgeren, som opfylder den første betingelse, godtgjort, at den anfægtede afgørelse er behæftet med en ulovlighed.

119 Selv hvis det antages, at den ikke-økonomiske skade og årsagsforbindelsen skal anses for godtgjort, skal det, eftersom sagsøgeren hverken har hævdet eller a fortiori godtgjort at have lidt en ikke-økonomisk skade, der kan adskilles fra den ulovlighed, som danner grundlag for annullationen, og som ikke kan erstattes fuldt ud ved denne annullation, imidlertid fastslås, at annullationen af den anfægtede afgørelse, der er behæftet med denne ulovlighed, i sig selv udgør en passende og principielt tilstrækkelig erstatning for den ikke-økonomiske skade, som denne afgørelse kan have forvoldt (jf. i denne retning dom af 6.6.2006, Girardot mod Kommissionen, T-10/02, EU:T:2006:148, præmis 131).

120 Hvad angår den immaterielle skade skal det bemærkes, at det af fast retspraksis fremgår, at en stævning, hvori der nedlægges påstand om erstatning for skade, der hævdes at være forvoldt af en institution, et organ, et kontor eller et agentur under Unionen, for at opfylde de krav, der følger af procesreglementets artikel 76, litra d), skal indeholde oplysninger, der gør det muligt at identificere den adfærd, som sagsøgeren bebrejder denne institution, dette organ, dette kontor eller dette agentur, grundene til, at den pågældende antager, at der består en årsagsforbindelse mellem adfærden og det

tab, som vedkommende hævder at have lidt, samt karakteren og størrelsen af dette tab (jf. i denne retning dom af 20.7.2017, ADR Center mod Kommissionen, T-644/14, EU:T:2017:533, præmis 65 og 66 og den deri nævnte retspraksis).

- 121 De oplysninger, som sagsøgeren har fremlagt, gør det imidlertid ikke muligt at fastslå, hvorledes sagsøgeren ønsker at påberåbe sig en »immateriel« skade, der adskiller sig fra den påberåbte ikke-økonomiske skade. Selv om det antages, at dette er tilfældet, har sagsøgeren ikke fremlagt oplysninger, der gør det muligt at fastslå, at der foreligger en sådan skade, eller en sådan skades omfang.
- 122 I det foreliggende tilfælde kan det således ikke fastslås, at den anden betingelse for at opnå domfældelse til betaling af erstatning er opfyldt.
- 123 Det følger heraf, at erstatningspåstanden ikke skal tages til følge.
- 124 Det følger af samtlige ovenfor anførte betragtninger, at påstanden om annulation af den anfægtede afgørelse skal tages til følge, og at søgsmålet i øvrigt skal forkastes.

IV. Sagsomkostninger

- 125 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 126 Da EUIPO i det væsentlige har tabt sagen, bør det pålægges dette kontor at bære sine egne omkostninger og at betale de af sagsøgeren afholdte omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Fjerde Afdeling):

- 1) Afgørelse af 7. marts 2018, hvorved udvælgelseskomitéen for den almindelige udvælgelsesprøve EUIPO/AD/01/17 efter fornyet behandling afslog at opføre Lars Helbert på reservelisten med henblik på ansættelse af administratorer i lønklasse AD 6 inden for intellektuel ejendomsret, annulleres.
- 2) I øvrigt frifindes Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO).
- 3) EUIPO betaler sagsomkostningerne.

Gervasoni

Nihoul

Martín y Pérez de Nanclares

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. januar 2021.

Underskrifter